

že obchodními místnostmi jsou pouze ony, které slouží účelům obchodu nájemcem provozovaného, t. j. kterých se k vykonávání obchodu nebo živnosti nájemcovy nějakým způsobem skutečně užívá, praví pouze jinými slovy totéž, proti čemu ve svém dovolání brojí. Dovolatel připouští sám, že speditér při svém obchodu potřebuje koňů i vozů a, poněvadž je samozřejmo, že ani vozy ani koně nejsou a ani nemohou býti stále v činnosti, plyne z toho nutně, že i ony místnosti, do nichž jsou na dobu, kdy činnost v obchodě speditérově ustala, koně odvedeni a vozy dopraveny, slouží k obchodním účelům speditéra, jenž je právě k tomu cíli najal. Proto jest mylným názor dovolatelův, že obchodními místnostmi lze zváti jen ona místa, v nichž nájemce svůj obchod sám také fakticky provozuje; tímto tvrzením ocitá se v odporu s tím, co, jak bylo shora uvedeno, po této stránce dříve tvrdil.

Čís. 51.

Usnesení, vynovujícímu návrhu na povolení pojištění důkazů, nemůže býti odporováno opravným prostředkem, třeba vydáno bylo teprve druhou stolicí.

Ku zmatečnosti, vzešlé v nižší stoličce, může vyšší stolice přihlédnouti pouze tehdy, doví-li se o ní za příležitosti opravného prostředku podle zákona přípustného.

(Rozh. ze dne 12. února 1919, R II 14/19.)

Návrhu na povolení pojištění důkazů dvěma svědky věku již valně pokročilého pro zamýšlený spor proti obci B o tom, že jí nepřísluší právo jízdy přes pozemky navrhovatelovy, první soudce (okresní soud v Tišnově) nevyhověl, poněvadž se bude ve sporu, jež navrhovatel proti obci zahájiti zamýšlí, jednati o veřejnost cesty, k tomu však jsou povolány nikoliv soudy, nýbrž pouze správní úřady, pročež soud ani k povolení pojištění důkazů pro tento spor povolán není. — Rekursní soud (zemský soud v Brně) vyhověl návrhu. Důvody: Navrhovatel chce užití zmíněných důkazů, jež si chce pojistiti, ve sporu s obcí B o tom, že jí nepřísluší právo vozní cesty přes pozemky, které jsou dle tvrzení jemu knihovně připsány a tedy jeho soukromým vlastnictvím. Bude se tedy v zamýšleném sporu jednati o otázku čistě soukromoprávní (actio negatoria). Na tom nic nemění, bude-li ve sporu namítáno, že dotyčná cesta jest veřejná a přijde-li následkem toho ve sporu zamýšleném i tato otázka na přetřes. Okolnost tato mohla by případně vésti toliko ku přerušení řízení, čím by pak výsledci svědků ve sporu zahájeném byl ovšem oddálen.

Nejvyšší soud odmítl odvolací recurs obce B jako nepřipustný.

Důvody:

Podle § 386 odst. 4 c. ř. s. nemůže usnesení, vyhovující návrhu na povolení pojištění důkazů, v odpor vzato býti opravným prostředkem. Zákon nerozeznává, povolil-li pojištění důkazů soud první stolice či teprve soud stolice druhé. Zde povolil pojištění důkazů soud recursní změniv usnesení prvního soudu, jež návrh na povolení pojištění důkazů zamítl.

Dovolací rekurs jest tedy nepřipustný. K názoru projevenému v dovolacím rekursu, že jest tento přípustný přes poslední odstavec § 386 c. ř. s., ježto prý jde o otázku zmatečnosti povoleného řízení, k níž má dle § 42 i. n. přihlédnouti i vyšší soud v každém stadiu řízení, přisvědčiti nelze. Neboť jest ovšem pravda, že ke zmatečnosti přihlédnouti sluší i vyššímu soudu v každém stadiu řízení, to však předpokládá vždy, že vyšší soud o zmatečnosti nabude vědomosti, vyřizuje opravný prostředek formálně přípustný. Není-li tu takového dle zákona přípustného opravného prostředku, odňata jest tím vyššímu soudu možnost, obírat se věcí samou, i nelze již zmatečnost řízení, byť byla nastala, napravit. Zde jest tomu tak, soud třetí stolice shledav, že dovolací rekurs jest dle § 386 odst. 4 c. ř. s. nepřipustný, musil jej odmítnouti a neměl již po zákonu možnost, aby zkoumal, zda řízení jest zmateční čili nikoliv.

Čís. 52.

Převzetím inventované pozůstalosti proti zaplacení pozůstalostních dluhů a vyplacení dědických podílů nestává se přejímatel dědicem. — Převzetí takové není také koupí dědictví dle § 1278 obč. zák. — Přejímatel není tu zejména povinen, platiti zůstavitelovy dluhy do inventáře nepojaté.

(Rozh. ze dne 12. února 1919, Rv I 17/19.)

Pozůtalá vdova B, která při projednávání pozůstalosti po svém manželu uplatňovala jen svůj nárok dle § 757 obč. zák., kdežto se za dědice přihlásily podmíněčně dvě nezletilé zůstavitelovy děti, a která při dalším jednání převzala dědickým narovnáním soudem schváleným veškeré inventované pozůstalostní jmění proti tomu, že zaplatí pozůstalostní dluhy a vyplatí nezletilým dětem dědické podíly, byla zůstavitelovým otcem A žalována na zaplacení zápůjčky, kterou též prý poskytl zůstaviteli za jeho života a která do inventáře mezi pozůstalostní dluhy pojata nebyla. — **P r v ý s o u d** (krajský soud v Kutné Hoře) zamítl žalobu pro nedostatek pasivní legitimace a žalobě na straně žalované a **o d v o l a c í s o u d** (vrchní zemský soud v Praze) rozsudek tento potvrdil. V d ů v o d e ch svých praví: Žalobce domáhá se zaplacení své pohledávky od žalované jakožto universální dědičky jejího zemřelého manžela. Tou však žalovaná není. K pozůstalosti se přihlásily nezletilé zůstavitelovy děti. Vdova činila nárok na užívání čtvrtého dílu pozůstalosti. Převzetím veškeré pozůstalosti se všemi břemeny a dluhy nestala se universální nástupkyní zůstavitele. Smír sepsaný při projednávání pozůstalosti není kupem dědictví ve smyslu § 1278 obč. zák.; neboť nic nenasvědčuje tomu, že by žalovaná tímto smírem se byla zavázala, zaplatiti též nějaké další, při projednání pozůstalosti neznámé a později na jevo vyšší dluhy, aneb že by nabyla jím nároku na jmění zůstavitelovo, snad později se vyskytнуvší, že by tedy byla chtěla uzavřít smlouvu odvážnou dle § 1278 obč. zák. Dohodnutí to jest pouze koupí inventovaných aktiv s převzetím sepsaných pasiv pozůstalosti a podílů nezletilých dětí, nevztahuje se však na dluhy do inventáře nepojaté, jako neposkytuje žalované nároku na jmění zůstavitelovo, které by snad později na jevo vyšlo. Následkem toho